

ישיבת נצרים באריאל

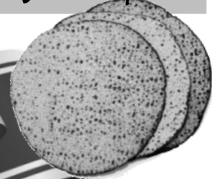

158 ישיבת "נצר מטעי" ארבל ניסן תשע"ג • גיליון מספר 33

פסח כשר ושאת!

חג החירות

הרב עמיאל נאומבורג

מאז ימי המהפכה הצרפתית 'החירות' היא מהסיסמאות היותר נשמעות. חרות הלאום וחרות הפרט, חרות העיתונות וחרות מחוקי השבת, מתירנות, חופש העישון ועוד.

יש בחרות ובחופש נעימות והנאה, "והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים" כולל מלבד הסבל הפשוט של משא עול, גם את ההרגשה שאין האדם והעם ברשות עצמו. הרגשה זו מתסכלת אף אם באופן מעשי לא קשה לאדם. מלחמה ומאבק על חירות זו אינה ערך עצמי אלא שאם האחד נלחם על חירותו של חברו מאבק ערכי הוא, אך חירות במובנה זה אינה ערך אלא צורך, כמו שכר הוגן. יש הבנה שהחירות איננה זכות לגיטימית בלבד. האדם והעם לצורך מילוי חובתו לבוראו זקוק לחירות. החירות במובן זה ערכה הינו בפינוי מקום לעבודת האמיתית "עבודת ה' היא החרות האמיתית" (סוף הכוזרי). ואכן "עבדי הם... לא ימכרו ממכרת עבד" (ויקרא כה מב) ומי שעדיין עבדו של אחשוורוש לא יכול לומר הלל (מגילה יד). ובזוהר הקדוש כתוב שעבד פטור מקריאת שמע כי אינו יכול לקבל עליו עול מלכות שמים, ואם כן ודאי הבנה זו נכונה.

אך למעלה מכל זה החירות איננה רק הנאה וצורך, ואף לא רק פינוי מקום לעבודת אחרת, אלא החירות היא האפשרות למהותו העצמית של בן החורין להתגלות. אם יודעים אנו שטוב ה' לכל וטוב זה נתן בבריאתו ברור שיש ערך לגילוי טוב זה. הנמצא תחת רשות אחרים אינו יכול להוציא לפועל את עצמיותו שלו, וזוהי קללתה של העבדות. הבנה זו של החירות מחייבת לשים לה מגבלות, כל עוד הטוב הפנימי מעורב בסיגים ברברים ויצריים הרי החירות נטולת רסן תוציא לפועל את הברבריות היצרית שבלב האדם ובמצב זה עדיף שיעבודו לעולה של הדת, החברה, ודומיהן. העוצרות את פראותו מלהשתולל. רק כאשר התקדמה האנושות ובצורה פנימית נתמתקה ונתבסמה האישיות העולמית, יש מקום לברר על חירות וחופש. כמובן גם עכשו צריך במקביל לרסן את הצדדים הפראיים היצריים והברברים, ולתת חופש וחרות לרוח האדם הפנימית (עיין אורות הקודש ח"ב תקמ"צ-מה). חרות שאיננה כוללת את "ולקחתי אתכם לי לעם" חסרה את עיקרה ומחליפה את התוכן בלבוש.

עלון זה יצא מבית מדרשינו כאשר הוא שלם וללא הגהה, אם בכל זאת ראתי פגם/דפוק/שגיאת כתיב נשמח אם תשמור את זה לעצמך. קריאה מהנה! * החלוקה והמשלוח חינם לחיילי הישיבה * נא לשמור על קדושת הגיליון * עורך: נועם כהן עורך גרפי: אחיה קליינולד

nazmata@gmail.com (לגימיל יש צאט,דברו איתנו)

חייל!
יש לך סיפור מעניין?
ספר לנו...

nazmata@gmail.com

אין יציר נברא שאין לו גבולות. אם כן למה אנחנו מתכוונים כשאנחנו אומרים "חופש" או "חרות"? מגדיר הרב: "החרות... היא אותה הרוח הנישאה שהאדם, וכן העם בכלל, מתרומם על ידה להיות נאמן להעצמיות הפנימית שלו, להתכונה הנפשית של צלם א-להים אשר בקרבנו" (עולת ראייה ב, רמה). כלומר: חופש איננו מצב אלא פיוון-תנועה, "רוח", פיוון כללי של תנועת-חיינו כלפי מעלה, "רוח נישאה". פיוון-תנועה זה מבטא נאמנות של האדם לעצמיותו, מצב בו מחשבותיו רגשותיו רצונותיו והתנהגותו שבפועל משקפים נאמנה את מדרגתו כנברא בצלם אלקים, את סוגלותו הפנימית, וכדברי רבי יהודה הלוי בשירו: "עבד ד' הוא לבד חפשי".

נאמנות זו לעצמיותנו האלקית תובעת מאיתנו לפעמים דווקא ויתור על רצונותינו המידיים, כלומר: "חופש" אינו בהכרח האפשרות לעשות בכל רגע נתון "מה שבא ליי" אלא לפעמים דווקא להיפך. אמנם הנטיה לפעול בכל רגע נתון לפי רצוננו נובעת ממקום עמוק מאד באישיות, לאו-דווקא מתוך קלות-דעת, אולם דווקא בגלל שהיא כל כך עוצמתית אדם עשוי להתמכר אליה, לאבד את היכולת לתפקד כנדרש ממנו אם אין לו שליטה על קבלת ההחלטות בחייו. זהו מצב של שיעבוד, כבכל התמכרות, שיעבוד מוזר, השיעבוד לחופש. לכן להיות חופשי באמת, אומר הרב, הוא רק כש"מצא האדם בנפשו השלטון הגמור הראוי לבן-חורין באמת, המושל גם כן על הגדול שבכוחות שהוא כח החרות עצמו" (עולת ראייה ב, רפט). הצבא, ולא פחות מכך החיים בישיבה, תובעים מאיתנו הרבה ויתורים על רצונות קטנים כדי לממש את הרצון הגדול, המבטא את עצמיותנו – להיות בן-תורה הזוכה לקחת חלק במצוה הכללית של ירושת הארץ. צריך לזכור שהתנגשויות אלו הינן חיצוניות ביחס למה שאנחנו באמת, והזוכה לכך הוא החופשי האמיתי, וכדברי הרב: "הדרור האמיתי הוא אותו הדרור המתאים להתכונה הפנימית, הנטועה בנפש אשר עשה א-להים אותה ישרה. והנטיה החרותית הזאת, אינה נכנעת מפני כל לחץ, והמקום אינו יכול לגרום לה שברון, כי אמיץ הוא הכח הנפשי כשהוא נשמר בתמימות טבעו, לעמוד נגד הלחצים החיצונים" (עין איה שבת, יג; יא).

יהי רצון שזוכה כולנו, מתוך הארת סגולת זמן חרותנו, להיות חופשיים באמת, בפסח ובכל השנה!

פייחת בין הזמנים

דוד אקוב (שיעור א')

בדרך כלל לפני היציאה לפרק זמן ממושך מהישיבה אנו חושבים לעצמנו על הדרך הטובה ביותר לנצל את הזמן הפנוי ועל ההתמודדויות הצפויות לנו. להלן מחשבות על מהותו של 'בין הזמנים' הקרב ובא.

כך מובא במדרש רבה על פרשת יתרו: שְׁכִינָן שָׁבְאוּ לְסִינֵי וְנִגְלָה לָהֶם, פָּרְחָה נְשִׁמָּתָם עַל שֶׁדָּבַר עִמָּהֶם, שְׁנֵאמַר (שיר השירים ה, ו): נִפְשֵׁי נִצָּאָה בְּדָבָרוֹ. אֲבָל הַתּוֹרָה בְּקִשָּׁה עֲלֵיהֶם וְחֲמִים מִלִּפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יֵשׁ מִלֶּדֶּ מְשִׁיא בְּתוֹ וְהוֹרֵג אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ! כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שְׂמֵחִים וְנִגְיָד מֵתִים! מִיָּד חִזְרָה נְשִׁמָּתוֹ, שְׁנֵאמַר (תהלים יט, ח): תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נִפְשֵׁי.

במעמד הר סיני עם ישראל נחשף למדרגות גבוהות מאין כמותן. הקב"ה בכבודו יורד על הר סיני ומשמיע לכל העם את עשרת הדיברות. בעיצומו של מעמד הר סיני, לאחר הדיבר השני, פורחות נשמותיהם של ישראל עד שנוקקו למעין 'תחיית המתים' המפגש עם דבר ה' במלא כוחו גרם לישראל לעמוד במצב שאין ביכולתו של אדם לעמוד בהם ולכן נזקקו לפריחת נשמתם ולסוג של 'מיתה'.

הרב צבי יהודה בשיחות על פרשת השבוע מבאר מדוע היה צורך בכך. הוא מסביר שפרחה נשמתם במובן של פריחה, צמיחה, התעלות. פריחת הנשמה נצרכה ע"מ לרומם ולהעלות את נשמתם למדרגה גבוהה יותר ע"מ שיוכלו לקבל את דבר ה'. עם ישראל בהר סיני "עוזב" לרגע את העולם הזה ועולה למדרגה שונה ממה שהם מסוגלים לדמיין, מדרגה שהיא מעל כל העולמות, בה הם חשים את עוצמתו האדירה של הקדוש ברוך הוא ומקבלים תובנות שאינן שייכות בגוף חומרי, ע"מ לקבל דבר זה יש צורך במעין דעיכה, מיתה זמנית. כשאנו נמצאים בישיבה אנחנו בבחינת מעמד הר סיני, סוגיות עפות באוויר אביי מקשה על רבא, לימודים אינטנסיביים ומשמעותיים מהבוקר עד הערב. אנחנו נמצאים בספיגה מתמדת של דברי אלוקים חיים המעלים אותנו לרמות רוחניות גבוהות מעבר למה שאנו מורגלים ומכירים.

עכשיו בפתחו של חודש ניסן, אנו בני הישיבה עוזבים לתקופה קצרה את הישיבה (אך ורק בגופנו ולא ברוחנו), תקופה המכונה "בין הזמנים". וכמו במעמד הר סיני אפשר לראות את תקופת 'המיתה' (= בין הזמנים) כזמן של נפילה והתבטלות אך מצד שני אפשר לראות בין הזמנים זמן החלפת כוחות, זמן של צמיחה לכל אחד ואחד מאיתנו. כמו במעמד הר סיני גם בחיינו 'לכל זמן ועת לכל חפץ', בכל רגע ורגע העומדים לרשותנו בין רגעי התעלות ובין זמני משבר ביכולתנו להסב אותם להתעלות, לצמיחה שיכולה להביא לגדולה. גם אם אנו לפעמים חושבים שזהו בסך הכל רגע קטן ולא משמעותי. להפנים שבכל רגע שאנו לא מטפסים אנו בהכרח יורדים מטה מטה גם כשלא נשים לב. בנוסף, גם הצבא הוא בבחינת בין הזמנים גם שם אנו צריכים להתאמץ ולעלות כמידת יכולנו ולהוציא לפועל את הכוחות הטמונים בכל אחד ואחד מאיתנו.

חג הפסח קרוי גם חג האביב, "שמור את חודש האביב" יש ציווי שהחג יחול באביב עד כדי כך שיש אפשרות לעבר את השנה. האביב מסמל פריחה והתחדשות, אם כן הפריחה היא חלק מהותי של חג הפסח, לאחר החורף שבו היינו זקוקים לנקודות של אור אנו זוכים להופעת אור גדול ובעקבות כך פריחה.

אז יהי רצון שמכוח התורה נזכה כולנו לעלות למדרגות עליונות ולהגיע לתובנות גדולות, וניצול מרבי של הזמן ומתוך כך להשפיע על כל הסובבים אותנו, ולהגיע לגאולה שלמה בקרוב! אמן! חודש טוב וחג גאולה שמח!

ביניש!
מגיע להשגות
גבוהות?
ספר לנו...
nazmata@gmail.com

חילל!
מגיע להשגות
גבוהות בשמירה?
ספר לנו...
nazmata@gmail.com

אחרון בתנועה

אז מה קורה? • חודש אדר נפתח בכוננות עם שחר (מסלטי) תלמידי הישיבה בניצוחם של **נדב מרגלית (ב)** **מנחם סגל (ד)** ו**שחר הנ"ל (ד)** נרתמו לארגון אירועי הפורים ושבת זכור. הרמ"ים עסקו בנושאי הפורים ורוממו אותנו למדרגת פורים באמת, מכתבים נשלחו לקבלת תרומה של יין (נשאר מלא לשנה הבאה), קטעים סאטיריים נכתבו (גם ע"ג הגיליון הקודם עיין שם), חדר האוכל (ליד האולם ע"ש פול) קושט, לוזי"ם נחתמו בטבעת המלך. והמלאכה הייתה דיים. **ערב פורים** נפתח בקריאת המגילה ולאחר מכן בסעודת פורים כיד המלך, לאחר הסעודה נפתחה **מסיבת הפורים** בבית המדרש שם רקדנו לצלילי 'חצי אריאל' (נשיפה ואורגן) ו**מנשה שוורצון (ה)** גיטריסט הבית. על השירה היו אמונים זמרי הבית **ידן כהן (קט"ז)** ו**ישי בן חמו (ו)**. באזור 2 בלילה עלה הרב ציון לביתו בליווי עדת שיכורים ובזה נגמרה החגיגה לערב.

בוקר פורים נפתח בסיבוב תלמידים אצל הרמ"ים יש שהרחיקו אף לביתו של הרב שילר. באזור 12:00 כטוב ליבנו ביין (ובשאר משקין בישין) נתכנסנו **בביתו של הרב ציון** עם הרמ"ים והרב הילר. שם בקודש פנימה קיבלנו 'דברים שבירים' ודברים שאין רשות להעלותם על הכתב... (ציטוט נבחר "אם לא היו... כולם היו... בתשובה" ואכמ"ל) מכאן ואילך רק יחידי סגולה יכולים לפרט מה התרחש אבל בגדול: מנחה, ואז בסדר אקראי: סעודה, ריקודים, דברי תורה ולבסוף כאב ראש. **בפורים דמוקפים** התפזרו להם תלמידי הישיבה במספר מוקדים בירושלים, המוקד המרכזי בביתו של הרב וידר, הרב ציון הגיע גם כן (מספרים שהיה אורות... אני מאמין). **לאחר הפורים** נתברכנו בבר מצוות כל שני וחמישי כן ירבו. במוצ"ש האחרון של הזמן נערכה **מסיבת גיוס** בדברי חיזוק וסיומים של מסכת קידושין. לתשומת לב החוזרים **זמן קיץ לומדים מסכת גיטין**. ימי בן הזמנים האחרונים הוקדשו ללימוד לקראת בין הזמנים ופסח. **חזרה מבין הזמנים בכט ניסן**.

עדכוני תנועה • משנכנס אדר מרבים בשמחה 'מתוך שיש רבים יש

שמחה' (אחד העורכים) תודה לכל החיילים שהגיעו לשמוח ולשמח. **גם אתה יכול!!!** מחכים לראותכם ביום העצמאות הקרוב. תודה לכל המעדכנים בטלפון 054-2228613 ובעל פה... אם קשה אפשר לשלוח גם יונת דואר. **אלעד ניסים** התחיל בה"ד 1 לאחר קורס קלג"ים המערכת מקווה שיחזור לישיבה עם יכולת אירגונית טובה כשהיתה. **משה כהן ויוסף טאייר** עומדים

לסיים את שירותם ולחזור לשורות הישיבה בזמן הבא, ברוכים הבאים. **דביר גוטמן** כבר זמן מה בבתי"ם (ב' ברבים זה לא ג') מספיק זמן לכתוב סיפור לניצרה! השיריונר **ליאור רודריג** קיבל רגילה (זמנים' הברה) בימי הפורים ולאחר מכן הוא מחליף קו. **מתן יחזקאל** סיים קורס קצינים (לא לשכוח להצדיע בתקווה). **יפתח גת** סיים קורס מכ"ים בהצטיינות מחלקתית. **שלינגר** (שליחנו התורן בשבי חברון) קיבל רגילה ובא לשבת אחרונה של הזמן בישיבה. ועכשיו לחלק המעניין באמת! מתגייסי מרץ 13 (תשע"ג למניינם): **האברך החשוב יונתן דיבון**, והבחורים **אמיתי רוזמן** ו**אלירן עובד** הולכים לשחק תופסת בשנה וארבע הקרובות עם מידי אבנים ב"כפיר". עמחוש הידוע בכינוי **עמיחי טרפ** (וכנראה גם **סמואלס**, עדיין לא ברור) מתגייס לשנה וארבעה חודשים של שירות בצה"ל (לא הסדר...) עוד לא ידוע לאן. **עזרא תנם** (?) מתגייס כנראה במסגרת הסדר, נעדכן על התפתחויות ו**יצחק בר** הולך לשבת במשך בשלוש שנים הקרובות בטנק ולהחליף את הגיוזף ב'מעיל רוח' שחוסם קצת יותר מרוח. שיהיה בהצלחה לכולכם!

חזל טוב • ליהודה שפיגל לרגל אירוסיו

עם משפחת בן יעקב (האחות של...),
לאמיר בריל לרגל אירוסיו.

4 הנצרה 147 תש"ע